№ 88. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען
מאָנטאג
אונד דאָנערסטאג.

פּראָנומעראַציאָנס - פּרייז:
נאַנציאָהריג 3 פל. — קר.
האַלביאָהריג 50 „
פיערטעליאָהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאַקציאָן
אונד אַדמינים־טראַציאָן
בעפינדעט זיך
Schiffmanngasse 6, Budapest.
וואָהין אויך דיא פּראָנומעראַציאָנס־געלדער צו שיקען זינד.

אינזעראַטע
ווערדען בילליגסט בעראעכנעט.

ב"ה בודאפעסט, כב' אדר — Budapest, Montag, 13. März 1882. — שנת תרמ"ב לפ"ק.

דיא ענטשיידענדע שלאַכט.

אללגעמיין הערשט פיידע אין דער אָס־טערייכיש־אונגאַרישען מאָנאַרכיע. דיא רעוואָ־ליציאָן אָס יידען איזט אלס בייזאַלשיגונג צו בע־טראַכטען, אונזערע אַרמעע האט איינען נאַלאָ־צענדען זיעג ערראונגען. דער ווייבסנסעט פינקט, אום דעסען עראָבערונג עס זיך הייסזאַכליך האנדעלט, איזט זייט פאַרגעסען אין דען האנדען אינזערער טרופּפען. דאס איזט דער בע־פעסטיגונגס־אָרט דר אַ גאַ ל י. דיא לייסטונגען דער סאָלדאַטען זינד מעהר אלס העלדען־מאַסיג, דיא אָרמעע האט וואַנדער פאַללבראַכט, דענן מאַן קאַנן זיך נאר קיינען בעגריפ מאַכען, וואס עס הייסט דר אַ גאַ ל י אינגעזעהען, אונד עס וואַרדע איינגעאַממען מיט זעהר גערינגע פער־לוסט אן מענשען, דענן אום גאַנצען זינד בלאָס 25 מאַן דער אינזערען צום אָפּפער געפאַללען.

עס איזט אינגעזייפעלהאַפט, דאס דאס פע־רינסטע אין דיעזען גראָסען, ראשען אונד אונער־וואַרטעטען זיעג צום וויעזנשאַפטען טהייל דעם קאָמאַנדאַרענדען בעראָן אוואַנוויטש געבראַכט. אין זיינען דראָנטען מאַן, דען קרעג שלייניגסט צו בעגרייפען, דא מאַן בעפיעלטעט, דאס דיא רעוואָלוציאָן אום זיך גרייפען קאָנטע, דאָך וואָ־אַנוויטש בעאַכטעטע דיעזען דראָנטען ניכט, אונדערען ער בעאָבאַכטעטע אינע צו־וואַרטענדע שטעללונג. ביז אללע דיא טרופּפען אָס־ראָנגטע, אינגעגאַנגען וואָרען, אלס נון דיא פערראָנגטען טרופּפען אנגעלאנגט וואָרען, אָבערפיעל פאַר דיא אַשטאַנדישען, נעראָדע צור רעגענצייט, וואָ דיעזע נאָך ניכט עבגעטעען, אנגעגרייפען צו ווערדען.

דיא רעוואָלוציאָן איזט גינעמען זאַ גוט אלס בעגעגנען צו בעטראַכטען, וואָס זיך בין יעטצט נאָך ניכט עיגענדען האט, בעפינדעט זיך אויף דער פּאָסט, אדער ווערד זיך אין זעהר קורצער צייט, אויף נאַדע אדער אנגאַדע, ערגעבען מיסען.

דער נראָנגענדע זיעג אום זידען ווערד אין אַלגיטשער בעגעהונג נראָסע פאַרטהיילע פיר אינזערע מאָנאַרכיע צור פאָלגע האבען. אס־טערייך־אונגארן האט אללען זיינען פינדען אין נאָלאנגענדעם בייטשעיל געגעבען, דאס עס אבער אינע טהיילונג נראָסע אָרמעע פערפינט אונד עס איזט עגנע, זיינען מאַן דיא צאָהלע נעצייגט האט. דיא קרעגסלסטונגען דיסען, וואָ צום בייטשעיל דער פלוטשער נעגנעראל שקאָבעלעף, דורכשטען זיך עס גון פערגעהען לאַסען, זא בעגרייפטערע פיר אינען קרעג צו זיין. מאַן ווערד עס זיך וויסאנד קינפּפטהין צוויטמאל אבערלעגען, בע־זאָר מאַן אונגעשטראָפט ציהלאַסען ווערד, דאס מאַן נעגען אינע מאַכט וואָ אָסטערייך־אונגארן איזט, זא מיר ניכטס. דער קריעג פערפיינע.

אבער איך אינזער פיינדשאַפט־בינד מיט פייטשלאנד ווערד דורך דיעזע דינגע עגגער נע־עקנייפּפט ווערדען, דענן מאַן ווערד גינעמבער אין פייטשלאנד אינען בינדעסגענאָסען, דער אבער אינע זאָלכע העדענטהיינע אָרמעע פערפינט, דאַסזעלבע צו שאַפען אונד דאס איזט אין אַלגיטשער בעציעהונג פאַן נראָסער בע־דייטונג.

אבער דען נאָנצענדען זיעג אינזערער סאָל־דאטען נעגען דיא רעוואָלוציאָנאַרע ווערד פאָל־גענדעס פעלגענדעס־ווייס:

„וואַכטהיינ צערסוויצע אין דער קרייזאַשטע, 10. מאַרץ, 2 אוהר נאַכמיטטאָגס. זייט אינער שטינדע פאָלגטעדע אויף דראָנאַלי דיא שוואַרצ־געלבע פאָהנע, דער ווידערשטאַנד דער קרייזאַש־צאַטער איזט נאָך 3 פאָגיגען קאָמפּפען נאָנצליך נעבראָכען. דיא נעשלאַגענען רעוואָלוציאָנאַרע פלייכטען נאָך נראָהאָיא אונד אויף דאס נעגנע־וואָפּפליע; נור אין דער שלוכט פאַן זיגאַנאוואַ, וואָ רוסיש סאָלדאטען מיגען נעקעגנע אונד עגטצידעס האַטטען, רינגט צור שטונדע נאָך אין באַאַללאָן דעם אָבערפאָטערייבשען 14. אינגאַנטעריע־רעגימענט נעבסט אינגעגאַנגען מיט דעם לעטצטען נאָך שאַאַנד האַלטען־דען רעסט דער עגגעגער. דאָך איזט אין דעם אינגאַנגע דעם קאָמפּפען ניכט מעהר צו צווי־פעלן. נאָכדעם דיא אויף אללען אונדערגעפינג־טען בעריישט וועריכטען זעכס אבערגען פאַלאַנ־גען צום אינטערשטעגען הערבייאיללען. דער דעגעגע־יבעל אינזערער סאָלדאטען איזט אי־סערעדרעגטלך. וואָס געסטערן אונד פאָרגעס־טערן, אם 8. אונד 9. מאַרץ דאס בעללאָוואַרע אינגאַנטעריע־רעגימענט נום. 16, דאס קיסטעגע לאַנדשיש 22. אונד דאס זיד־אונגאַרישע לאַנדשע שבעשער 43. רעגימענט אן מאַרשלייסטונגען אבער וועגלאָזע פערזוכע־געבראָכען אונד אבער אינערמעסלכע אויז־אונד שטעגע־לעבשטעע צו־וועגע געבראָכען, נעהאַרט צו דען בעוואָנדע־הונגסזיידרינגסטען געוואַלט־מאַרשען דער קריעגס־בעשבטע אונד נלייכט דען לעטצטען זיכעריי־טען באַללאָנ־אַבגעגאַנגען דער רייסען. דיא באַ־טאַללאָע דער דייזיאָן קאָבעד, וועלכע דיא אינגאַרישע־לאַקייא אום קלאַפּפערהאָהען שטעע אבערשיטטען אונד זעכצעהען שטונדען אונ־אייפהאָליך מאַרשירט אונד נעפאָכטען, האַבען זיך מיט אינשטערבליכען רוהם בעדעקט אונ־זער פערלוסט איזט צוזאַממען עטוא 25 מאַנען אונד פערוואונדעטען. אבערארל זאַהען זיך דיא רעוואָלוציאָנאַרע אבערפעלעלע אדער אין דער פאַלאַנגע געפאָסט, אונד וואָרדען אדער אַנגעפאָ־אום אדרען שטעללונגען נעד־אַגגוס. אבער דיא בעריע אַרמאָסקא־לאַקייא אונד דיא עבעע־זאַ מיטפּפערשיטען, נאָך בעזאָנדער פאַן מעגנשען בעטרעטענען פעלגונג דער וועלא־נרעדא מוסטען דיא באַטאַללאָנע מאַנן הינטער מאַנן אויפגע־לאָזט, אינצעלן עגהען, וואָ דיא צוינגען, אונד זיך דאַנן אבער דיא אינערמעסלכען שנעע־נעפעשטער אין דיא מיעגע הינבערוششען לאַס־סען, זאַנאַר דיא זום־טהייל פערזאַגטען דען דיענסט בייא דען נעוואַלטיגען אנשטרענגונגען, מיט דען קאַנאָנען אונד דעם נעפאָכ אויף אַה־רעם ריקען וויטעד־נעטרייבען, שטרעצטע אינעגס בייס 16. רעגימענט מיטאַממטט דער לאַדונג מיט דען אבגיגיגה, אין אנדרעס טראַנטהיר בראַך דיא בייגע אונד מיסטע ערשאָסען ווערדען. זאַ ערשענגען אינזערע טרופּפען אַלגעמייטעע אונד אַבערראַשענד אויף בעהערשענדען פונקט־סען, דיא זיא פאַן דען רעוואָלוציאָנאַרען נע ער־וואַרטעט וואָרדען וואָרען. דאס אללין בראַכטע דיא רעוואָלוציאָנאַרע שאַן פאַן פאַרנהער אין פערוואַרענג.

דער קאָמפּף איזט אין דער קרייזאַשצע נונ־מעהר בעענדעט. אונד עס האנדעלט זיך יעטצט נור נאָך אום דיא מאַסטרעגעלן צירע דעבעריינג דעס עראָבערונגס. בראַך אין יאוואַנוויטש קעהרטע מיט דעם שטאַבע נאָך אם זעלבען מאַנע נאָך ראַגוזא צוריק.

נייעסטעס אויס אללען לאַנדערן.

„(איים דעם אונגאַרישען ריכטאַ ג). אין דער זאַמסטאַג־זיטצונג דעס אבגע־אָרדענעטענהייזעס האנדעלטע עס זיך אום דיא עגרנדלעטע עגרעגונג דעס באַראַשעס פּר־דאס לאַנדעגרע יאהר 1882. עס ווערד נאָמלך פאַן דען דעפּעטירטען אבגעשטאָממט, וועגען פיר דיא בעוילליגונג דעס באַדעשעס איזט אונד וועגען ניכט. דיא אָפּפּאָזיציאָן בעגינטצעגט דיעזע געלעגענהייט, אום ווייעדער צו בעקונדען, דאס זיא צו דיעזער רעגיערונג קיין פערטרוען האבע. פאַן דער געמאָכטען אָפּפּאָזיציאָן האט דער גרייזע פיל פאָמפּטשאין דער קורצען אונד בינדיגען וואָרטען גע־פאַלאָרט, דאס עס דער דאַנד־שעס ניכט וואָהרען קאַנן. דיא ער צו דיעזער רעגיערונג מיין פערטרוען האבע. — פאַן דער אינסערסטען לינגען האט לודוויג מאָטשאַרי דיא מיסווערטהשאַפט, וועלכע אין דעם קאָממע־קאַציאָנס־מיניסטעריאָס הערריש, שטארק פער־אורטהיילט אונד דיא בעזעטצונגס־פאַרטיגע־פאַדעלע. אונטער אנדערעס זאגטע ער אויך, דאס אונזערע סאָלדאטען אין דער הערצעגאָ־ווינא זאגאַר גרייזאַמטיטען אין דען בעזעהנערן בענגעהען.

מיניסטער־פּראָזידענט טיסא אנטוואָרטעטע שלאַגעטיג דיא איממער, דאס דיא סלאַוויטשען שטאַממע קיינע פיינדע, זאגדערן בינדעסגענאָס־סען אונד פיינדע אין אנס זעהען, זאָ־אהל סערבען אכס מאָנטענעגרא זיגד אין אנס אנגע־וויזעגע, אנדערערזייטס איזט דורך דיעזע באַל־טיק אינע לאַנגע נעשאַפּפען וואָרדען, פערמאָג וועלכער דיא צייטע נראָסען שטאאטען אויראָ־פאַס, דייטשלאנד אונד אָסטערייך־אונגארן, אויף אינאַנדער נעשטעטצט. דען פיינדען אין אויראָפּ־אָבערסטערלאַנדען, וועגן דיעם אבער ניכט מעהר מאַלעך זיין ווערד, זאָ איזט אונזערע לאַנדע נעזיכערט.

דער מאָטשאַרי האט אויך פאַן גרייזאַמקייטען נעשפּראָכען, וועלכע דיא אינסטע אין דידאַלמאַציע אין רעוואָלוציאָנאַרע פערהאַלטען אין דער דען. פאַן מאָסטע־הינבערטונגען וויינס נעפאָנד עשוואָהנ: דאס עס אבער אינסטע זאָלכע פע־האַלטנססען אים קריעגע אללע ניכט, דאס מאַן הינבטונגען אנאַרדנען מוס. דאס איזט אללגעמיין בעקאַנגט. דאָך ווידערהאָלע אויך, דאס זאָלכע הינבערטונגען ניכט מאָסטעגהאַפּפ פאַן־קאָממען, אונד דאס אללע אונזערע בע־שטרעבונגען אין אונזערעם אייגענען אינטערעס־סע דאַרזען געהען. עדען צו שאַנען דער שאַנונג פערדרונג. דאָך דאס מאַן וואָרטע דעם מיטע־לשלאָג פיר יענע דאס, דיא אינזערע זאַהנע מייב־לינג נידרע־מאַכען. דיא אהנען דיא אהרען אונד נאַזען אבשניידען, אונד דאס מאַן דיע וואָרט דער־ערגאַמטונג פיר דען רעבעללען פיר דען נאַזען־אבשניידער האבע — דיעזע אום פאַן מעגשליכקייט פערשטעהע אין ניכט. (לעבהאַפ־טע צישטמטונג דעבסט. בעוויינונג איזט דער אינסרסטען לינקען.)

מאָטשאַרי האט אויך אבער פאָרגעשלאָגען (שלעכטע פערוואַלטונג) אום קאָמסוניקאַציאָנס־מיניסטעריאָס נעשפּראָכען. אויך האבע שאַן אינמאָל נעזאגט, דאס דיא רעגיערונג דאַפּר־קאָנגע וואָרד, דאס דיא אונזיכט. אין אונגארן בעגאָנען מאַן אונגעשטראָפט אללערלייא פע־רבעבען בעגעהען, ניכט אום זיך גרייפ. דענן

נייעסטעס אויס אללען לאַנדערן.

„(איים דעם אונגאַרישען ריכטאַ ג). אין דער זאַמסטאַג־זיטצונג דעס אבגע־אָרדענעטענהייזעס האנדעלטע עס זיך אום דיא עגרנדלעטע עגרעגונג דעס באַראַשעס פּר־דאס לאַנדעגרע יאהר 1882. עס ווערד נאָמלך פאַן דען דעפּעטירטען אבגעשטאָממט, וועגען פיר דיא בעוילליגונג דעס באַדעשעס איזט אונד וועגען ניכט. דיא אָפּפּאָזיציאָן בעגינטצעגט דיעזע געלעגענהייט, אום ווייעדער צו בעקונדען, דאס זיא צו דיעזער רעגיערונג קיין פערטרוען האבע. פאַן דער געמאָכטען אָפּפּאָזיציאָן האט דער גרייזע פיל פאָמפּטשאין דער קורצען אונד בינדיגען וואָרטען גע־פאַלאָרט, דאס עס דער דאַנד־שעס ניכט וואָהרען קאַנן. דיא ער צו דיעזער רעגיערונג מיין פערטרוען האבע. — פאַן דער אינסרסטען לינגען האט לודוויג מאָטשאַרי דיא מיסווערטהשאַפט, וועלכע אין דעם קאָממע־קאַציאָנס־מיניסטעריאָס הערריש, שטארק פער־אורטהיילט אונד דיא בעזעטצונגס־פאַרטיגע־פאַדעלע. אונטער אנדערעס זאגטע ער אויך, דאס אונזערע סאָלדאטען אין דער הערצעגאָ־ווינא זאגאַר גרייזאַמטיטען אין דען בעזעהנערן בענגעהען.

מיניסטער־פּראָזידענט טיסא אנטוואָרטעטע שלאַגעטיג דיא איממער, דאס דיא סלאַוויטשען שטאַממע קיינע פיינדע, זאגדערן בינדעסגענאָס־סען אונד פיינדע אין אנס זעהען, זאָ־אהל סערבען אכס מאָנטענעגרא זיגד אין אנס אנגע־וויזעגע, אנדערערזייטס איזט דורך דיעזע באַל־טיק אינע לאַנגע נעשאַפּפען וואָרדען, פערמאָג וועלכער דיא צייטע נראָסען שטאאטען אויראָ־פאַס, דייטשלאנד אונד אָסטערייך־אונגארן, אויף אינאַנדער נעשטעטצט. דען פיינדען אין אויראָפּ־אָבערסטערלאַנדען, וועגן דיעם אבער ניכט מעהר מאַלעך זיין ווערד, זאָ איזט אונזערע לאַנדע נעזיכערט.

דער מאָטשאַרי האט אויך פאַן גרייזאַמקייטען נעשפּראָכען, וועלכע דיא אינסטע אין דידאַלמאַציע אין רעוואָלוציאָנאַרע פערהאַלטען אין דער דען. פאַן מאָסטע־הינבערטונגען וויינס נעפאָנד עשוואָהנ: דאס עס אבער אינסטע זאָלכע פע־האַלטנססען אים קריעגע אללע ניכט, דאס מאַן הינבטונגען אנאַרדנען מוס. דאס איזט אללגעמיין בעקאַנגט. דאָך ווידערהאָלע אויך, דאס זאָלכע הינבערטונגען ניכט מאָסטעגהאַפּפ פאַן־קאָממען, אונד דאס אללע אונזערע בע־שטרעבונגען אין אונזערעם אייגענען אינטערעס־סע דאַרזען געהען. עדען צו שאַנען דער שאַנונג פערדרונג. דאָך דאס מאַן וואָרטע דעם מיטע־לשלאָג פיר יענע דאס, דיא אונזערע זאַהנע מייב־לינג נידרע־מאַכען. דיא אהנען דיא אהרען אונד נאַזען אבשניידען, אונד דאס מאַן דיע וואָרט דער־ערגאַמטונג פיר דען רעבעללען פיר דען נאַזען־אבשניידער האבע — דיעזע אום פאַן מעגשליכקייט פערשטעהע אין ניכט. (לעבהאַפ־טע צישטמטונג דעבסט. בעוויינונג איזט דער אינסרסטען לינקען.)

מאָטשאַרי האט אויך אבער פאָרגעשלאָגען (שלעכטע פערוואַלטונג) אום קאָמסוניקאַציאָנס־מיניסטעריאָס נעשפּראָכען. אויך האבע שאַן אינמאָל נעזאגט, דאס דיא רעגיערונג דאַפּר־קאָנגע וואָרד, דאס דיא אונזיכט. אין אונגארן בעגאָנען מאַן אונגעשטראָפט אללערלייא פע־רבעבען בעגעהען, ניכט אום זיך גרייפ. דענן

(דרוקפעהלער-בערעכטיגונג.)

אין דעם פאָן זיינער עהרווירדען הערען אָבער-ראַבבינער פ. זינער אין נימ׳ 88 געבראַכטען „איינגעזענדעט״ האָבען זיך 2 זיינשטאַרעדע פעהלער איינגעשליכען. אינשאַטט שטיממט זאָלל אין דער פרעגע „שס״מתם״, אינשאַטט פאַס-סיוויטאָט זאָלל עס „אפסס״ הייסען. וואס ווער היעמיט ריכטיג שטעללען.

פעללע-נעשאַפט.

אין דער אבגעלויפענען וואָכע וואורדען צוקע 8000 שטיק שאַפפעללע דייוויזיער נאַטשונגען פעקויפט. ווייר נאַטירען: דייטשוואַללינג 3 גולד׳ 60 קר׳ ביז 3 גולד׳ 20 קר׳ פער אָקער. פערבישע 132—140 גולד׳, באַטשער אונד באַנאַטער 140—155 גולד׳ פער 100 שטיק. שיר-קישע אונד מאַצעראַנישע 40—41 גולד׳, ווענגערינער 35—36 גולד׳ פער 56 קילאָגראַם. (אללעס מיט 2 פראָ-צענט ראַבאַטט). פאָן לאַמפפעללען וואורדען איינינע קליינע אָפטטען פעקויפט. אונד צוואַר באָסנישע דייטשע נערבערפעללע צו 75—80 גולד׳, באַטשער אונד באַנאַ-טער צו 85—90 גולד׳. דייטשוואַללינע צו 60—70 גולד׳. (אללעס פער 102 שטיק). נאַיספעללע וואורדען צוקע 100 שטיק קראָאַטישע מיט באָסנישען נעמענגע צו 100 גולדען פער 100 קילאָגראַם אב 2 פראָצענט פער-קיפט. אין קיטפעללען קאָם קיין נעשאַפט פאָר.

שאַפוואָללע.

אין דער אבגעלאַפענען וואָכע וואורדען פעקויפט איינע פאַרטיגע צוקע 100 מעטער. מיטטעלפיינע מוכוואָל-לע צו 129—130 גולד׳, צוקע 200 מעטער. מיטטעלשוט-וואָללען אין דער פרייזען פאָן 82—92 גולד׳, צוקע 50 מעטער. נעבריגס-צווייי-שור-ווינטער-וואָללע פאָן 88 ביז 90 גולד׳, צוקע 50 מעטער. קאַממוואָללע פאָן 85 ביז 86 גולד׳, צוקע 100 מעטער. באַטשער אינישור פיר מי-לישאַר-מוטע פאָן 69 ביז 70 גולד׳; דיא פרייזע איינינע קיינע פעראַנדערונג; דער נאָכפרעגע שטייט דיעזער וואָל-לען אויטש פיר ברינן בעשטימטע. אין דער יינגסטען צייט האָבען ניכט אונבעדייטענדע אבשליסען פיר דיא 1882ער שור — בעזאָנדערס אין מיטטעל-אינישור — שאַטט-נעפונדען. דיא פרייזע שטעללען זיך נון מיט 5 ביז 8 גולד׳ ניעדריגער. אלס יינגע פרייזע דעם פאַראַדעס וואַרען.

לאָשטע-ציעהונגען פאָם 4. מערץ:

פראָג:	56	83	49	17	5
לעמבערג:	36	49	4	50	25
הערמאַנשטאַדט:	25	79	47	82	66

פיראַנשטאַרטליכער רעדאַקטער
יקותיאל הלוי לעדערער.

פיר פאָרם אונד אינהאַלט דער אַנאַנצען אונד קאָנקורענץ אבגעבעסערט דיא „וועדאַטצאַן קינע פעראַנטוואָרטליכקייט.

קאָנקורז.

אין דער איזר. אַרטהאַראָקסען נעמינדע צו קוס-פעלעדיהאַזא איזט דיא שטעללע איינעס עופט שוהט. דער צוגעלייך צווייטער פאַרבעטער זיין זאָלל, מיט דעם אהרענ-נעהאַלטע פאָן 200 גולדען זאַמטט פייער וואָכענוג. מקוה אונד אויב-ליכען נעבעגענמאַכונגען בין ד״ח איר אבב״ל צו בעזוגטען. דעפעלקטערעדע, וועלכע מיט קבלות פאָן אנערקאַנטען אַרטהאַראָקסען רבנים פערזעהען זינד, אונד בין דייטש אויסטרעפלך אין אַרטהאַראָקסען נעמינדען פינגערט האבען, וואָללען איהרע קבלות זאַמטט זייטענצייגנעסעך אין פרעגע פסח הבעל״ב אין דעם נעפערטערען זאַר-שטאַנדע איינשיקען. נור דעם אקצעפטערטען וועדען דיא רייזען פערגיטעט.

אינגאַטען פאַנק.

1—3 פראָוס.

קאָנקורז.

אין דער איזר. אַרטה. מולטינעמינדע צו מאַרנאַלא (נאַמאַרעי קאַמטאַט) איזט דיא שטעללע איינעס ש״ב ״מ״צ מיט דעם אהרענ-נעהאַלטע פאָן 400 גולדען אונד 50 גולדען פיר תפלה מספים בימים נוראים. פייער וואָכענוג. גאַנצער שהיטה אונד נעבעגע-עמאָלימענטע פאָן ר״ח איר הבע״ל צו בעזוגטען. דעפעלקטאַ-טען, דיא זיך אלס בעלי תפלה אונד בעלי מוראַ טבבור פיהלען אונד תחת תוראה בכר דינ-איסור וחיתר פאָן אנערקאַנטען אַרטהאַראָקסען ראַבבינען האבען, מאַנען איהרע דעפעכעיגל-כען צייגנעסעך דעם נעצייבנעטען פאַרשאַנדע איינזענדען. נור דיא בערופענען וועדען צו איי-נעם פראַבע-פאַרטאַג צוגעלאַסען, אונד נור דעם אקצעפטערטען וועדען דיא רייזע-קאָסטען פערגיטעט.

מאַרנאַלא. ״ אדר תרמ״בלפ״ק.

2—3

ה״ק אהרן ליסטער,
פראָוס.

וויכטיג פיר רעגאַליענפאַבטער!

טרעבער-עסטעניין, סליוואָוויטצ-עסטעניין, רום-עסטעניין, לאַנער-עסטעניין אונד אללע ליקאָר-עסטענצען אונד אלע צור פרעזיגונג פאָן גייסטיגען געטראַנקען איזט קאַלטעס וועגע אהנע אפפאַראַט bei **Arnold Watterich, Budapest,** Fabrikslager: Tabakgasse, vis-à-vis dem isr. Tempel, מאַגיפאַבריקאַטיאָנס-בוכער אין אללען שפראַכען נראַטיס. ווייגלאַרפיל׳לער, ווייבאָקיעסס. ווייג-פערמעהרונגס-עסטעניין, ווייג-ניסס. עטשוויינענונ-פיל׳לער, גלייכערין עטצ. צור ווייגמאַנעיפ-לאַציאָן.

אַנזייגע.

שפאַרזאַמטע ווייזהרוען בעסטענס עפפעאָהלען.

„האָזאָי-קאַווע״

דאס פערלאַסליכסטע, בעסטע, דאַהער בילליג-סטע קאַפפעע-סורראָגאַט.

ציכאָריע של פסח.

איך עץיינען ווייר אונטער פערמאַנענטער יאה-רעס-אויזיכט דער בודאַפעסטער

איזר. אָרטה. קולטוס-נעמיינדע

מאַפפעסטרראָגאַטע.

נייעדערלאַנג אין גאַלאַטען שפעזעל-ווייזאַרענ-האַנדלונגען דער מאַנאַרכיע.

ערסטע אונגאַרישע שאַקאָלאַדע-, סורראָגאַט-אונד פייינקאַפפעע-פאַבריק אין בודאַפעסט.

קמח שמורים.

ביים געפערטיגטען איזט שאַנעס קמח שמורים למצה של מצוה צו האַבען אונד זיך דיעסבעצייגלידע בעשטעללונגען דך דען געפע-רטיגטען צו ריכטען.

ה״ק יוסף בן אמ״ר הגאון מה״ר שיק זצ״ל.

אדרעססע:
Josef Schick in Huszt.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאַך פראָפעסאָר באָאנד אוים אמעריקא נייי-פערבעסערטע עלעקטר-שע ברוכבאַנד פאָן אַאל-לשטער, זאָוואָהל פיר הער-רען אלס אויך פיר דאַמען אונד קינדער; זעהרבעס איזט אָהנע פעדערן אוים יייגען גומט קיסטעלך קאָנשטיר-אייט אונד האַס דען צוויעק, דאַס עס זעלבסט דיא פער-אלעעסטען בייכטע אין קיינעסטער צייט אין דיא ליינע לאַנג בריינגען.

פ ר י י ז: איינפאַכע פאָן 6—7 גולדען, דאָפ-עלטער פאָן 15—10 גולדען. פיר קינדער אוים דיא האַלב-טע בעזאָלטע.

נאַיפעס לאַנגע אין מוטטער-שפראַכען, לויטס-באַל-סטער, בעטטס-אינלאַנדען, נומטס-שפראַכפפען אונד אַל-לער נומט-וואַרען-אַדרעסקעל.

אין בריף-באַנדערען בוי-טע אנגעגעבען, אַז רעסטס, לויגקס אדער דאַפפעלטס, וא אייך דיא ליבליכסטע.

נעשטעללונגען מוטטערלאַס נאַכנאַהמע איכ-נערענד בייא

MORITZ POLLITZER, k. k. Bandagist, Budapest, Franz Deákgasse.

Filiale: Königsgasse Nr. 8, neben dem Orzi'schen Hause.

בודאַפעסטער באָרזענקורזע פאָם 9. מאַרץ.

לאָזע.	קר.	פל.
1854 ער 4 פערצענטע שטאַמפפלאָזע	117	50
1860 ער „ „ נאַנצע לאָזע	127	50
1860 ער „ „ פינסטע	131	—
1864 ער שטאַמפפלאָזע צו 100 גולדען	171	—
1864 ער „ „ צו 50 „	169	—
קרעדיטלאָזע	176	—
דאַנו-דאַמפשיפפאַהרטס-לאָזע	108	50
אונגאַרישע פראָמעסע-לאָזע צו 100 גולדען	117	25
דעמבע האַלבע צו 50 גולדען	116	—
טהריסהאַל לאָזע	110	—
ווייגער קאָמפּוטלאָזען	127	—
טריעסטער לאָזע צו 100 גולדען	127	—
קאָמע רענטענשיינע	—	—
טריקולאָזען	23	10
אינסבוקער לאָזע	23	50
קלאַרי לאָזע צו 40 גולדען	39	—
קעגלעוויטש לאָזע „ 10 „	19	—
קראַקויער לאָזע „ 20 „	19	—
אָפנער לאָזע „ 40 „	40	75
אַלאָסי לאָזע „ 40 „	35	—
וודאַפעסטער לאָזע „ 10 „	20	—
מאַלס לאָזע „ 40 „	50	—
אַלאַצדזנער לאָזע „ 20 „	23	—
סט. גענאָעס לאָזע „ 20 „	44	25
שאַנסלייוער לאָזע „ 20 „	23	—
וואַלדשטיין לאָזע „ 20 „	27	50
ווינדישגראַטלאָזע „ 20 „	36	50
לאָיכטענער לאָזע „ 20 „	23	50

ייערשט-פאַפּיערע.	קר.	פל.
אונגאַרישע גאָלדרענטע 6%	117	—
אונגאַרישע פאַפּיער-רענטע 5%	87	—
אונגאַרישע נרונדענטלאַסטונגען	96	50
טעמעשער-באַנאַטער	96	—
וועגענגרישע	97	—
גאַליציש	102	—
בוקאָוויניער	100	50
אונגאַרישע אייזענבאַהן-אָבליגאַציאָנען	109	25
ווייגענקונס-אָבליגאַציאָנען	97	—
פאַנדשטייער דער אונגאַרישען באַדענקר-ענס		
דיס-אונשבאַהן צו 5% פערצענט	101	—
דעשטע דער אונג. וויזאַהנס-באַנק צו 5½%	101	—
דעשטע אָבליגאַט. באַדענקרעדיט צו 5½%	100	50
דעשטע צו 5 פערצענט	101	50
דער אונגאַרישע-גאַליציאַנער	166	50
דער נאַדראַסטבאַהן	169	50
אסטערייכישע קרעדיט-אקציען	314	50
אונגאַרישע קרעדיט-אקציען	313	—
פערבישע 3% אָבליגאַציאָנען	40	—
געלד-קורזע.		
וילבער-אשאַ	80	70
דוקאַטען	5	61
אַלטערייכיש-אונגאַרישע 8-גולדען-נאָדר-שטיק (20 פראַנק)	9	53
נאַפּאָלעאָנדאָר	9	75
דייטשע ריכסבאַנקנאָטען	58	60
20 פראַנק-שטיקער	11	69
רוסישע אָבליגאַציאָנען	1	23

פרוכטפּרייז דער קאָנהאַללע פאָם 9. מאַרץ.

פרוכטע	פער 100 קילאָגראַם	פער 100 קילאָגראַם	
			אַלט אונגאַרישע
קאָרן אלס	72	9.10—8.80	
	74	—.—	
שעפּטער מאַלץ	64	10.50—9.40	
נייעסטע שטעפּטער	62	7.70—7.50	
האַפער	40	7.95—7.55	
קוקורוץ באַנאַטער	75	7.35—7.20	
אנדערער	73	7.25—7.20	
הירזע יראַנע	—	6.15—5.90	
			נייע אונגאַרישע
ווייצען	פער מיטהאַר	12.10	
„	„	11.28	
„	„	—.—	
קוקורוץ	„ מאַי-יוני.	7.30	
נעיסטע	„	—.—	
האַפער	„	—.—	
„	„ פרוהיאַר	8.35	
„	„	—.—	
			מעהל
		12.15—12.20	75
		12.25—12.30	76
		12.35—12.45	77
		12.50—12.60	78
		12.65—12.70	79
		12.75—12.80	80
		—.—	
		12.35—12.40	75
		12.45—12.55	76
		12.60—12.70	77
		12.75—12.85	78
		12.90—12.95	79
		13.—13.05	80
			מעהל
		12.25—12.30	75
		12.35—12.45	76
		12.50—12.60	77
		12.65—12.75	78
		12.80—12.85	79
		12.90—12.95	80
		—.—.—	—

הילזענפרוכטע	פאָן	ביז
מיאַלען	10.50	10.—
צוויעבעלאַנען	13.—	8.50
לינזען	20.—	12.—
ערבזען	11.—	9.50
הירזקערן זאַמטס זאַד	10.25	10.—
מאָהן, בלייע 34 פל. בלוי	40.—	39.—
האַנאַזאַמען	10.50	10.—

וואַר-שפּייזען מ/מ 31½ קר׳.
שפּייזען, פּיעסטאָפּעזען, מ/מ 34½ קר׳.

Herausgeber und verantw. Redakteur: Carl Lederer. Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Esterházygasse Nr. 12.

בעשטעהענד, ווערכע, אלס זיא אנזעהרע אנ-דזטנ וואהרהייט, דאפאן אלזו, זיין פערפאלגטען זיא בין צו דעם גרענצע-ארטע מ׳סטעריין. דיער דורכזוטען ווייר איינינע הייזער, אונד אלס איך דא אנכאט דא אנטפעגענטען מיר דיא הויזלי-פערלאנגטע, דא עגטפעגענטען מיר דיא הויזלי-טע: „ווייר דירפען דיעזע נאכט קיין ליכט אן אנזעהרעס הייזע ברענגען זעהען.“ — „וואהרום דענן?“ פראגט איך. — אונד דיא אנטוואהרט ווא׳: „ווייל הייטע פייטאג נאכט אונד וואסס-טאג איזט. אונד ווייר דאהער אין אנזעהרעס הייזע נאר קיין פייער זעהען דירפען!“ — זאָ לאסטט דורך אייערען דיענסטבאטען אדער דורך מיינע מאדאמען אין ליכט אנצינדען אדער דערביי-האלטן, דענן וויא איך זעהע, דיא אדער ווייר!“ — איך דאס דירפען ווייר ניכט!“ וואר דיא אנט-וואָרט, ווייר זינד „קראם“, ווייר האלטען אונס גע-נייא אן דען וואהרטליוט דער ביבעל, דאס מאן אז וואסס-אנט נאר מיין פייער אין ווינעם הייזע אנצינדען לאסטען דארף!“ — איך האבטעד נון קיינע ציט, מיד דא אין אין לאנגערעס געשפראך אינצוזלאסטען, איך פיעס אינע קערצע הערביי-האלטן, אונד נאך פיעלעס זוכען גאנדען ווייר דיער ווייר דרלקלך אינען רעיזאלזיאנאר אים פער-שטערע. — נאכדעם ווייר אינזער אינטערנעדמטן בעענדעטען, בעגאנג איך מיך זולבערר אן ענעם „קראם-הויז“, אים דען הויז-בעזיטצער וונענן דינער אינטערשטיטצונ דער רעיזאלזיאנארע צו בעשטאנדען. — „וויא קאמסט עס דענן, פראגטע איך דען הויז-בעזיטצער. „דאס אדער ווייר דיא רעזאלזיאנארע אינטערשטיטצע אונד ניכט מיט דען אבסטרייכערן האלטעע?“ — „ווייל אונס דיא רעזאלזיאנארע פערזיכערן. דאס ווייר אינזער רוסלאנד קאממען, וזא ווייר „קראם“ עמאנציפירט זינד“, לויטעטע דיא אנט-וואָרט. — „אבער דאס דיר אדער וא אדער אינ-טער דער אבסטרייכישען רעגיערונג, ענטגעגנ-נעטע איך. — „נא, דער אבסטרייכישען רעגיע-רונג קאננען ווייר ניכט נוט בעזנדנס זיין, ווייל דיא הייע דיא טירקישע הערשאפט, אונטער וועל-כער ווייר קיינע קריעגס-דיענסטע לייסטען מיס-טען, פערדרינגטע; ווייר וואלליען בעכענוא וועגנ-פאן דער אבסטענטרונג וויסטן, וזא דיא אבבי-גנען קריעגשאנער אונד הערצעגאוויגער!“ — אך שטיגטע איבער דיעזע אנטוואָרטען; איך נאם מיך איהם אלס ז י ר ע ע ערקענגנן. אונד

דא איך ווייס, דאס דיא מ׳סטעען זודען דער דער טעזען, וזא „שאפטאלען“ זינד, נאכדיך זאל-כע, דערען פערפאהרען זיך פאר פיער הנדערט יאהרען פאן שפאנען נאך דער טרמיא פליב-טעזען, וזא פראגטע איך אין. אב ער עכען? פאללס פאן דענגען אבשטאמטע, וועלכע זיך אים יאהרע 1492 פאר דער גרוזאמען פערפאלגונג דער שפאנישען בריסטען נאך דער טירקיא פליכטעטען? — „נין, מין הערר“, וואר דיא אנטוואָרט, „מיינע אידעלטערן פליכטעטען זיך ניכט פאר דען גרוזאמען פערפאלגונגען ווייטעגס דער בריסטען, וואנדערן פאר דען גרוזיאמען פערפאלגונגען ווייטעגס דער זודען אין שפאנין. ניכט פאן דען שפאנישען בריסטען וואהרדיג ווייר פערפאלגט. וואנדערן פאן דען שפאנישען זודען, שאן אים יאהרע 1100 אין דע דער יידישע שטאאטס-מאגן אזוגע אלקאבר׳ בים שפאנישען מאָניג אלפאנזא VI דורכזוגעטצט. דאס פיעלע קראפען אים שפאנען אינזעעזיזגונ וואהרדיג. — אונד אים אהרע 1150 וואר עס דער יידישע מ-נעסטער יהודה אבן עזרא. דער בים קאָניג אל-פאנזא ראזונדעגנן אינזערע איזטטרייבונג ער-ווירקטע. ווייר פליכטעטען אונס זאמטס ניכט פאר דען בריסטען, וואנדערן פאר דען ווייטעגס דער זודען אין שפאנין. אונד דיא הער פיר ווייר אונס יעצטע, דאס דען יודען אין הולאנד עגנגס פערפאלגט פערפאלטען ווורד! דיא יודען ווערדען פערפאלגט אונד דיא קראם זינד עמאנציפירט!“ — איך שטיגטע איבער דיע-זען וואנדערבארען האס אינעס „קראם“ נעגנגן דיא יודען. אונד אלס איך איהם הייערבער פאר-ווערפע מאכטע, וואנטע ער מיר אין פאללער איפרערגונג: „וואס איך יודען ניכט שטעקט, דאס שטעקט דען קראם איך ניכט. איהר האבעט נעגנג גראסע ליידען אונד פערפאלגונגען אוטסו-שטעהען נעהאבט, אונד איהר וויסטעט, וויא שווער אונד בטטער דיא זינד — אונד דאך זאָ דיעזע פערפאלגונגען ביא איך איהרשען אונד איהר יודערד צו מאכטע אונד אנזעהען נע-לאנגטעט, דא וואָרטע איהר ווידער דיא אנ-דזלזאמטע נעגנגן דיא אנדרעס-מיינעדען אונד האבטע אונס פערפאלגט! אכס איהר פאר אהרהנדערטשען יאהרען דער שרעקלכען וועגנ-פערפאלגונגען אן דייטשלאנד נאך פאללען גע-פלכטעטע יאהרען אונד דאס זיכערע צופלוכט אונד אויס-ווענדען שטען געפונדען, דא האט-טעט איהר נאר ניכטס בעסערעס צו טהון, אלס

דיא אהרט-בערגאנגען אונזליקליכען יודען צו ער-בישען.“

„שווייג, — ריף דאמיציאן, — אדער דוא ביזט דעם שפרעס!“

„איך פירכטע דען גאר ניכט. — אנטוואָרטעט קלעמענס. — אונד איך וויל רעדען. וועלכסט אייס דיא נעמאהר דן, דאס דוא פיינינסטסס. דאס איך דיין נאכטסטר פערוואהנדטער אונד דער נעמאהל דיינער ניכטס בין. נינמאנס ווייד עס דיר נעלינגען, דוא יודען נאנזן אייסצוראטטען, וזאהל לאנגסט דוא מאר אונד פערדיר-בען אינער אינען טהיל פאן אינען בריינען; אבער דיא נאנצליכע פערכטמונג דערזעלבען קאנגסט דוא ניכט אללזעיטען. דיר פאללמאכטען נאטס, דאס דוא שאפפ-מאן אינמטל אונד עדדע. שטעצט דוא אונד בעזיטטע דיא אונד לאסט ניכט צו, דאס מאן דוא פערדיבע. דיין מאדטסראן וויד ניכט בעלינגען; אבער אינער דיך וועלכסט וויירסט דוא דאס פערדערבען דערוויסבע-שווערין.“

„וואס קאנגסט דיעזע עלענדען יודען מיר אנטא-בען? דוא וויזט אין בעזיטגעטס, נידערדרעטערענס פאלל, אונד איך בין דער בעזערערער דער וועלט.“

„ניכט דוא יודען דיר נעפאהרליך ווערדען; אבער דער נאטס דער יודען וויזט דיך צו בעשטאנד וויסטען, וזענן דוא דיינע האנד אויסשטרעקקס נעגנגן דאס פאלל, וועלכעס ער ערוואהלט האט אוס אללען פאל-קגרן דער ערדע.“

„אונד גלויבס דוא אן דיעזען נאטס אונד בעקענגנס דוא איהן?“

„איך גלויבע אן איהן אונד בעקענגע איהן.“

„דוא בעזיטגסס מיך, מיין קלעמענס. ניכט מאכטע איך, דאס דיין בלוט פערנאטטען ווערדע וויא אן אי-

נעס פערבריעכרס. ניכט דיעזעס וויאס צוריק, דאס דיר דען שאד בריינגען מוס.“

„ו

וואס אים פערליעך ענער „דעבאטע" אלס גרייסערער גנעגנעשטאנד איינער אונטערזוכונג זיך ערוויזען, האט ווירד מיט דער גראסטן שטרענגער אונטערזוכונג אונד אונבעריינט איך דאס שטרענגסטע בעשטאטיגט ווערדען, זעלבסט ווענן דער הערר אבגעאָרדנעטער דיעס איך אונ־מעגלישך נעגנען אללטעג לעבהאפטע צישטים־מונג רעבטס), דאך ערוואַרטע איך אנדערעי־דיסט פאן דען הערערען אבגעאָרדנעטען, דאס זיא, ווענן עס זיך הערוישטעללען ווירד, דיא אנקלאגע זיא, וואס דיא פרעזאן אדער וואס דיא זאכע אנבעלאנגט, גרונדלאז געוועזען, נערן אנערקענגען ווערדען, דאס דאס אביבעל, דאס זיא נעאָרזוואהנע האבען, אים שאטץ דער אונגאר־שען פערוואלטונג ניכט עקסיסטירט. (צישטים־מונג רעבטס).

הערייך וואָרדע דאס פינאנצ־נעזעטץ אים אללגעמיינען אונגאַרנממסע.

• (נעגען מאך לעגען) דער איך דיא ענגלישע קאָנינין נעגאשאסטן האט, פאנד אם פרייטאג, דען 10־טען מאָרץ, דאס שלוס־פערדאר שטאטט. דערזעלבע בעגאנגען זיך זעהר רוהיג, יא קאלטבלוטיג. אונד זאה אין פאלגע דער בעסטערען נאהרונג פיעל געזונדער אים אלס צוּפאר. ער פראגטע דען רוכטער, אב בי דורך דיא אנוואָקאטען פערטעדיגט וויא, אונד איך דיא אנטוואָרט, דאס נור זיינע פאמיליע איינען פערטרעטער נעזוכט הערען האבע. ערקלאָרטע ער צו־פרידען, אין אבגעלאסט דעמזעלבען נאנץ דיא אנגעלעגענהייט, אונד פינט הינצו, ער רע־זערווירע זיך זיינע פערטהיידיגונג. דער נערכסט־זאאל וואר נעדרענגט פאלל פאן שווישען־פאלל, אונ־טער דענזעלבען בעפאנד זיך איך פיינע לעגא־פאלל. זאמטטליכע צייגען, וואָרינטער אין שטאדט־ראאט אים זונדערלאנד. דערנעך דער קאָנינין, שטודענטען פאן עטאן, פאליציסטען אונד אייזענבאהנ־בעאמטטן. זאגען אים. דאס מאך לעגאן דיא פיסטאלע מיט נעגראדע אינסנעשטרעק־טעם אינטע איך דען וואגנען דער קאָנינין נערוב־טעט דיעלט אונד אנגעפאהר דער דער אהנע דעם וואגענשלאגנטס צייטלעז. ער האבע זיך פאר דיא שטודענטען נעדראבנט אונד דאנן נעשאס־סען; זיין אים וואר נאך אינסנעשטרעקט, אלס דיא פאליציא איהן פאטטע. דיא שטודענטען דער מילטאר־שולע פאן עטאן נעבען אן, דיא האטטען מאך לעגאן מיט אינגעשטרעמט

איך דען קאָפּ נעשלאגען. דער שטאטצאנטשטעל־גאנגע אים, דער אבגעלעגען מאך לעגאן שאן פאר־מיט־טאטנס אים וואר־טע־זאאלע נעזעהען; דערזעלבע ערקלארטע, איך דען צוג צו וואר־שען. אין וואָג־פעגשטיד בעשטאטיגט דיך קריף דעם רעזולט־וויערדע, אין אנערעדער דען אנקניף פאן אטטאר־גען דורך מאך לעגאן; דערזעלבע האבע דאביא אינען פאלשען נאמען אנגענעבען אונד נעזוגאט, ער פערריזע אנס אויסלאנד. מאך לעגאן שטעלל־טע מיינע פראגען אן אינגענד וועלבען צייגען אונד לאבעלטע צו־ווילען. דער קראנ־אנוואלט ערקלארטע, אז ווערדע קיינע וויטערען צייגען בייגעגען. זיינע אנטראָגע לוישען אויף שוהן דער פאָרנאטטערזוכונג אונד ערהבענג דער אנקלאגע אינגען האבטפערהאבטן. דאס נעזעטץ זייא היע־רין קלאר; איך זיא קאָנינין שעטפען, בילדע דען טהאטבעשטאנד דעם האבטפערהאבטן. זיא פאָר־אינטערזוכונג האבע נכטס מיט דען נעסטפס־צישטאנדע דעם מאך לעגאן צו טהון. דעם זיא זאבע דער פאשווארנען, אנאך וואָרדע דיא צייגען־אויסזאגען פערלעזען. דער רכטער פראג־טע מאך לעגאן, אב בי עס עטוואס צו בעמערקען האבע; דעזער פערגיינטע עס, וואָרין דער רכטער איהן וועגען האבפפערהאבטן פאר דאס נאכטטע געשוואָרענע־גערכט פערגעטע. מאך לעגאן ערקלארטע וויעדער. ער יעזעריווערע זיך זיינע פערטהיידיגונג. וואהרשיינליך פינדטע דיא פערטהיידיגונג מטטעל אפ־רוף שאטטע.

• (נעגעראל שקאבלעפּ, דער גראסע מוי־ל־העלד) וואר אם דיענסטאג נאכמטטאג צום הישטען קאָנינין קאָנינ נאך נאטשינא בעפאהלען, אנגעבליך וואָרדע דער גענעראל עזדר אנגנאדיג עטפפאנגען, זא דאס ער לעבלבטע בעפרכטען זאָלל, זין אר־מעע־קאָ־פּס־כאָממאנ־דא צו פערלערען אין פאר־לייס אויף דען נאָ־מען נובערנעמטע ריאזאן פערזוכען צו ווע־דען. פערזאָנען אנדעדטסטן, דיא נעלעגענהייט האטטען, דען נעגעראל אין שאר־פערגען, זאגען. ער ער זייא הרבאיים ניכט נעדריקטער שטימטע. אינדערדעם הייסט עס, שקאבלעפּ האבע אין אאר־ז אין טעלעגראמס דעם פרסטען פאן מאנ־טעגעגראַ עטפפאנגען. אין וועלבעם דער פרסט אים פיר דיא רעדע דאנקט אונד בעטאטט. דאס זיגע (שקאבלעפּס) רעדע מאנטעגעגראַ פאר דער בעאבזיכטיגטען בעזעטצונג דער אטטערדי־בער נעדעטטע האבע. — דיא „וועגער אללז.

צייטונג" בעריכטעט אבער דיעזע איידיעגע פאל־גנעזעט: דער רישטע קאָזיער מאכטע דעם שוואטצער בעשטרע פאָרוויזע אונד פערבאט אהם איינ־פיר אללעמאל, זיך איבער פאליט־שע דינגע, דיא ער ניכט פערשטעהט, צו אויסטע־פערנער זאגטע אים דער צאר אפלגנדעם: „אך בין אונצופרידען מיט אהנען, זיא וואָלל־טען צוויי־פעלפאהנע יוסלאכט פערהערלי־בען; בעטראכטען וון אבער נון דיא אפלגען אויפגעטעגט. פאר אהדער ערדע נעגאָס־רוס־לאנד איין נעוויסטעס אנזעהען אין אויראָאַ, יעצטע אויזט בע פעלפאסטן. אסטערריך אויזט ערבישטערט. דייטשלאנד פערשאטטעט אונס פראנקרייך האלט זיך פערן, אים יא ניכט דורך אונס אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט גלאדשטאנע זונד דיא הארדע נעבוידען, זעלבסט דיא טרקיא ערהעבט בייטטטאנד אהדער הייסט אונד ווייגערט זיך, אין דער האפפנונג, דאס יוסלאכט אין קוריצעס מיט דייטשלאנד אונד אסטערריך אין אינגן קריעג, פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. גלאדשטאנע זונד דיא הארדע נעבוידען, זעלבסט דיא טרקיא ערהעבט דייטשט אהדר הייסט אונד ווייגערט זיך, אין דער האפפנונג, דאס יוסלאכט אין קוריצעס מיט דייטשלאנד אונד אסטערריך אין אינגן קריעג, פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אנגלאנד אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אמעריקא אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, זעלבסט אונד דיא אנדערע נעבוידען, דיא אנדערע אויזט אין בי־בטשעטע. דייטשלאנד פערשאטטעט אונס פראנקרייך האלט זיך פערן, אים יא ניכט דורך אונס אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אמעריקא אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אנגלאנד אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. דייטשלאנד אונס פראנקרייך האלט זיך פערן, אים יא ניכט דורך אונס אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אנגלאנד אין אינגן קריעג פערוויקעלט צו ווערדען, פיר יזעלבען עס ניכט אבערבערשעט אויזט. אמעריקא